

TÜRKİYE JEOLojİ KURUMU TÜZÜĞÜ

I. Kurumun mahiyeti, gayesi ve faaliyeti ~

Madde 1 — Memleketimizde bulunan jeoloji ilmî müntesiple-riyle bu ilimle yakın ilgisi bulunanların ilmî, meslekî, kültürel ve içtimai sahalarda birlik ve tesanütlerini sağlayacak olan ve «Türkiye Jeoloji Kurumu» adını taşıyan bir cemiyet 14.7*1946 tarihinde kurulmuştur.

Madde 2 — Kurumun merkezi Ankara'dadır,

Madde 3 — Kurumun gayesi : Jeoloji ilminin terakki ve inkişafına hizmet etmek, bu ilmin, memleketimizin ilim ve amelî hayatındaki mevki ve ehemmiyetini tanıtmak ve bu ilmin muhtelif kollarında çalışan meslektaşlar arasında tanışma ve beraber çalışma imkânlarını araştırarak faydeli neticelerin istihsaline çalışmak.

Cemiyet bu gayelerine varmak için aşağıdaki vasıtalara müracaat eder :

- a) İlmî ve meslekî konferanslar, toplantılar tertip etmek,
- b) Meslektaşlara ilmî ve meslekî yardımlarda bulunmak,
- c) Memleket içinde ve dışında jeolojik ekskürsiyonlar tertip etmek,
- d) Meslekî kitap ve risaleler neşretmek, ilmî bir mecmua çıkarmak ve merkezde jeoloji ile alâkalı bir kütüphane tesisine çalışmak,
- e) Dünya jeoloji kurumları ve jeoloji kurumuna yakın ilmî teşekküller arasında temas ve münasebetler tesis etmek ve Türk jeolojisini arşî ulusal sahada tanıtmaya çalışmak (bu meyanda arşî ulusal kongrelere mümessil seçerek memleket jeolojisini temsil etmek)«

Madde 4—-Kurum siyasetle uğraşmaz,

II« Kurumun üyeleri

Madde 5 — Kuruma asli üye olabilmek için jeoloji ve bu mesleğe yakın şubelerinden birini meslek ittihaz etmiş olmak ve T, CL tabiiyetinde olmak lâzımdır.

a) Kollaborateur üyelik : Jeoloji mesleğinde çalışan veya bu mesleğe yakın ilim şubelerinden birini meslek ittihaz etmiş olan kimselerden Türkiye'de çalışıp ecnebi tabiiyetinde bulunanlar ve Türkiye jeolojisi ile ilgilenen ecnebi jeologlar kollâboratör üye olurlar.

b) Koruyucu üyelik : Kuruma bir defaya mahsus olmak üzere 1000.— lira maddi yardımda bulunanlar kurumun koruyucu üyesi olurlar. Bu yardımın birkaç taksitte yapılması da mümkündür.

c) Öğrenci üyelik : Jeoloji ve maden mühendisliği tahsili veya ihtisası yapan üniversite ve yüksek okul öğrencileri aidatın asgari 1/2 sini vermek şartıyla öğrenci üyeliğe kabul edilebilirler. Bunlar toplantılara iştirak etmekle beraber seçimlerde ve kararlar ittiha-zında rey hakkını haizdirler,

d) Fahrî üyelik : Fahrî üyeliğe lâıyk görülen zevat yönetim kurulu veya her hangi beş asli üye tarafından kongreye teklif ve kongre kararı ile kabul olunur.

Madde 6 — Kuruma üyelik, kurumun teklif varakasını doldurduktan, yönetim kurulunca alınmasına karar verildikten ve üyelik aidatını verdikten itibaren başlar ve şu suretle sona erer :

a) Ölüm vukuunda,

b) Bir üye, üyelikten çekileceğini iki ay önce ve yazı ile bildirdikten sonra,

c) Yönetim kurulunca üyelikten çıkarılmasına karar verildiği ve bu karar haysiyet divanınca tasdik ve kongrece tasvip olunduğu takdirde,

d) İki sene müddetle aidatlarını ödememiş olan üyeler otomatik olarak üyelikten çekilmiş addolunurlar.

Madde 7 — Çıkarılan üyeler kurumdan çıkarıldıkları zamaça kadar vermiş oldukları üyelik aidatım geri alamazlar.

Madde 8 — Kuruma maddi ve mânevi yardımı dokunanlar yönetim kurulu karariyle koruyucu üyeliğe seçilebilirler.

Madde 9—Asli üye senede en az 20 lira ve en çok cemiyetler kanunu gereğince 120 lira verir. Aslî üyeler senelik aidatını iki taksitte ödiyebilirler. Birinci taksit kuruma girdikleri tarihte, ikinci taksit altı ay sonra verilir. Üyeler hangi tarihte girerlerse girsinler senelik aidatı tamamen ödemek mecburiyetindedirler» Kollâboratör üyeler de aynı şartlara tabidir.

Madde 10 — Kurumun varidatı asli üyelerin vereceği senelik aidattan kuruma yapılacak teberrulardan, eğlenceler ve neşriyat ile elde olunacak hasıllardan ibarettir.

Madde 11 ^— Kurumun parası millî bankalardan birine muhasip veznedar tarafından yatırılır.

Madde 12 — Muhasip veznedar yanında âzami (50.—) lira bulundurabilir. Muhasip veznedar, başkan (bulunmadığı takdirde ikinci başkan) ve genel sekreterin imza edecekleri ita emri ile bankadan para alır.

III. Kurumun teşkilâtı

(Kongre, yönetim kurulu, denetleme kurulu ve haysiyet divanından ibarettir)«

A« Kongre (Genel Kurul toplantısı)

Madde 13 — Kongre, kuruma kayıtlı olan üyelerin nizamname şartlarına uygun bir şekilde toplanması ile teşekkül eder.

Madde 14 — Kongre her senenin (Şubat) ayında toplanır.

Madde 15 — Yönetim kurulu lüzum görürse üyelere 15 gün önce tebligat yapmak suretiyle kongreyi fevkalâde toplantıya davet edebilir.

Madde 16 — Asli üye mecmuununun 1/5 inin imzalı takriri ile kongrenin toplanması istendiği takdirde yönetim kurulu 15 gün zarfında kongreyi fevkalâde toplantıya davet eder.

Madde 17 — Kongre kararları : a) ya üyelerin 2/3 ünün muatabakatı ile; b) veya merkezdeki üyelerin ekseriyeti ile verilir.

Madde 18 — Kongrenin bir kısmı, yönetim kurulu kararıyla mtıtabık kalındığı takdirde bu grupta temsil etmek üzere bir başkan ile bir kâtip seçerek ilk içtimada yönetim kurulu fikirlerini izah etmek hakkını haiz olacaktır.

Madde 19 — Kongre, yönetim kurulunun bir senelik bütün mesaisini, hesaplarını ve denetleme kurulunun raporunu tetkik ve yeni yılın mesai programını tesbit eder.

Madde 20 — • Kongre yıllık toplantılarında yönetim kurulunu, denetleme kurulunu, yedek üyeleri, haysiyet divanı üyelerini seçer. Kongre veya genel kurul toplantısı ilân olunan ve hükümete bildirilen gün ve muayyen yerde yapılır. Toplantı üyelere 15 gün

önce tebligat yapmak ve toplanılacak gün, saat, yer ile ruznamesi en az üç gün önce iki gazete ile ilân edilmek suretiyle yapılır. İçtima geri bırakıldığı takdirde en az üç gün önce âza yeniden çağırılır ve geri bırakılma sebepleriyle yeni içtimanın tarih ve yeri ruzname ile aynı suretle ilân olunur ve hükümete haber verilir. Genel kurul toplantısı birden ziyade geri bırakılmaz.

Madde 21 — Kongrede yalnız ruznameye konan maddeler müzakere edilir. Ancak mevcut azanın en az 1/20 si tarafından müzakeresi istenen maddeleri ruznameye koymak mecburidir. Kararlar mevcut üyelerin ekseriyeti ile verilir. Her âzanın yalnız bir rey vardır. Seçimler gizli reyle yapılır. Kararlar ve neticeler mektup veya gazetelerde iki defa ilân edilir ve ayrıca üyelere mektupla bildirilir.

Madde 22 — Aşağıdaki hususlar hakkında ancak genel kurul tarafından karar verilir :

- a) Ana nizamnamenin tadili,
- b) Hesapların tetkiki,
- c) Bütçenin tasdiki,
- d) Kurumun feshi,

e) Kurum zaruri ihtiyacı olan ikâmetgâh maksadiyle gayri menkulleri iktisap edebilir ve icabıhalinde satabilir. Bu alım ve satım kararları genel kurul tarafından verilir.

Madde 23 — Genel kurul içtimai başkan^ veya varsa vekili, yoksa yönetim kurulu başkanı tarafından açılarak içtimai nispi anlaşılacak üzere yoklama yapıldıktan sonra âza arasından bir başkan ile vekili ve lüzumu kadar sekreter seçilir. İçtima bu suretle seçilen başkan veya başkan vekili tarafından idare olunur. Zapt ve yazı işlerini de sekreter idare eder. Kongre toplantısını mütaakıp eski yönetim kurulu tarafından tanzim olunan konferanslar, ekskürsiyonlar yapılır. Verilecek konferanslar ile yapılacak ekskürsiyonların kurum üyelerine iki ay önce bildirilmesi lâzımdır. Bu konferanslara ve ekskürsiyonlara iştirak edeceklerin kendilerine gönderilen teklif evraklarına imza ve talep olunan ekskürsiyon masraflarının bir hafta önce kuruma göndermeleri lâzımdır.

Madde 24 — Genel kurul müzakeresinde zabıtlar, başkan ve başkan vekili ve sekreterler tarafından imzalanarak saklanır. Genel kurul kararları da ayrıca karar halinde yazılarak aynı suretle imza edilerek saklanır.

Madde 25 — Genel kurul içtimamda yönetim kuruluna seçilecek üyenin hüviyetleriyle ana nizamnamede yapılacak değişikliklerin bir hafta içinde o yerin en büyük mülkiye âmirine bildirilmesi mecburidir,

B. Yönetim kurulu

Madde 26 — Yönetim kurulu beş kişiden mürekkeptir. Bunlar ayrı ayrı olmak suretiyle ve sırasıyla başkan, ikinci başkan, genel sekreter, veznedar ve asli üye mevkilerine genel kurul tarafından gizli ve tek dereceli bir seçimle intihap edilir. Toplantıya iştirak etmiyen üyeler bir evvelki toplantıda seçilen namzetleri ihtiva eden oy pusulaları doldurarak kapalı zarf içinde göndermek suretiyle iştirak edebilirler. Yönetim kuruluna seçilenlerin, İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birini veya birkaçını bilmesi şarttır» Yönetim kurulu resmî ve hususi işlerde kurum temsil salâhiyetini verebilir. Yönetim kurulu her yıl, o yıl içindeki muameleleri, hesapları ve gelecek yıla ait bütçeyi heyetin tasdikine arzemiye mecburdur. Genel kurul, yönetim kurulu dışında üç yedek üye seçer. Bunların vazifeleri 30 uncu maddede tasrih edilmiştir.

Madde 27 — Genel sekreter kurumun yazı işlerini idare, dosyaları tanzim eder, bir karar defteri tutar ve muhâberâtı başkan ile birlikte imza eder.

Madde 28 — Muhasip veznedar, kurumun malî işlerini görür, kasa defterlerini ve dosyalarını tutar; tanzim olunan bilançoları, ita emirlerini başkan ve genel sekreter ile, tahsilat makbuzlarını reis ile birlikte imza eder.

Madde 29 — ikinci başkan^ birinci başkanın bulunmadığı zamanlarda, kendisine birinci başkanın bütün salâhiyetiyle vekâlet eder.

Madde 30 — Yönetim kurulunda vuku bulacak inhilâller, yedek üyeden en çok rey alan ile doldurulur.

Madde 31 — Yönetim kurulu en az onbeş günde bir defa toplanır. Kararını üyelerinin ekseriyeti ile verir. Başkanın bir rey hakkı vardır* Müsavat vukuunda başkan tarafı iltizam olunur.

Madde 32 — Yönetim kurulunun üç içtimain a mazeretsiz olarak iştirak etmiyenler istifa etmiş sayılırlar. Bunların yeri yedek üyelerle doldurulur.

Madde 33 — Yönetim kurulu nizamnamesinin verdiği salâhiyet dairesinde kurum işlerini çevirmekle mükelleftir. Kongreye arzedilecek raporları hazırlar, ruznameyi tanzim eder ve senelik umumi içtimada kararlaştırılan bütçe dahilinde ve makbuz mukabilinde sarfiyat yapar.

C. Denetleme kurulu

Madde 34 — Denetleme kurulu, kongre tarafından seçilen üç üyeden mürekkeptir. Vazifesi, yönetim kurulunun hesaplarını ve malî işlerini kontrol etmek, senelik bilançolarını tetkik ve bu husustaki raporlarını kongreye arz etmekten ibarettir.

D_a Yayın komitesi

Madde 35 — Neşriyat heyeti : Yönetim kurulu lüzum gördüğü takdirde kurumun asli üyelerinden üç kişilik bir heyet seçerek kurumun neşriyat işlerini ve icabında meslekî konferanslar tertibini bu heyete gördürür.

E, Haysiyet divanı

Madde 36 — Haysiyet divanı kongre tarafından seçilen üç kişiden mürekkeptir.

Madde 37 — Haysiyet divanı esas nizamnamenin ruhuna; kurumun menfaat ve gayesine, mesleğin şeref ve haysiyetine taallûk eden meseleleri tetkik ve halleder. Haysiyet divanının herhangi bir üye hakkında vereceği en ağır ceza, üyelikten çıkarmaktır. Bu kararı tatbik için kurultayın tasdiki lâzımdır.

IV, Müteferrik maddeler

Madde 38 — Esas nizamname₅ ancak asli üye mecmuunun 2/3 ünün isteği ve kabulü ile değiştirilebilir.

Madde 39 — Kurumun kendi kendinin feshine karar verebilmesi için ana nizamnamesine göre₅ toplanacak olan umumi heyet âzalarının en az 2/3 ünün huzuru şarttır. Bu suretle ekseriyet hâsıl olmadığı takdirde ikinci defa içtima için 20 nci maddeye göre âza davet edilir. Bu davet üzerine toplanacak âzamn sayısı ne olursa olsun fesih keyfiyetinin müzakeresi caizdir. Ancak bu suretle yapılan içtima ve müzakere sonunda fesih hakkında verilecek kararda mevcut azanın 2/3 ünün reyle ittihaz olunması şarttır. Ce-

miyetin feshi hakkında müzakere ve karar vermek üzere toplanacak kongrede hükümet komiserinin hazır bulunması şarttır. Fesih hakkında umumi heyetçe verilecek kararların, mahallin en büyük mülkiye âmiri tarafından tasdik olunması lâzımdır.

Madde 40 — Kurumun feshinde, kuruma ait demirbaş eşya, mal ve para resmî müesseselerden, bunların kurumun gayesine en ziyade yarıyacak bir şekilde kullanılabilir olanlardan, birisine devrolumuV